

Klinika Chorób Zakaźnych, Tropikalnych i Hepatologii

Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego

Kierownik: Prof. dr hab. med. Alicja Wiercińska-Drapała

Wojewódzki Szpital Zakaźny, ul. Wolska 37 01-201 Warszawa

Tel: 022-5533222 faks: 022-6310535 e-mail: awiercinska@gmail.com

Warszawa, 14.03.2018

Recenzja rozprawy doktorskiej lek. med. Marty Kucharskiej,

**„Ocena zaawansowania włóknienia wątroby u chorych z niedoborami
osoczowych czynników krzepnięcia i przewlekłym zakażeniem HCV”**

Osoby obciążone chorobami przewlekłymi są grupą szczególnej troski opieki medycznej. Do takich pacjentów należą osoby z niedoborami osoczowych czynników krzepnięcia. Ze względu na liczne przetoczenia, oprócz wielu innych powikłań są oni narażeni na zakażenia transmitowane drogą transfuzji krwi i preparatów krwiopochodnych. Właśnie w tej grupie chorych stwierdza się obecnie największą częstość zakażenia wirusami hepatotropowymi tj HBV, HCV. Mimo, iż dotychczas przeprowadzono wiele badań dotyczących zakażenia HCV i znaczenia tego zakażenia dla progresji choroby wątroby, niewiele jest wiadomo o znaczeniu zakażenia HCV wśród chorych z niedoborami osoczowych czynników krzepnięcia. Podjęcie przez autorkę tego typu badań pod kierownictwem naukowym uznanego autorytetu dr hab. Małgorzaty Inglot uważam za bardzo zasadne. Już przed wieloma laty w niewielkich badaniach epidemiologicznych wykazano, że aktywne zakażenie HCV dotyczy niemalże 77% osób z wrodzonymi zaburzeniami osoczowych

czynników krzepnięcia. Jest to znacząco więcej niż zakażenie HCV stwierdzone w populacji ogólnej, w której przeciwciała anty HCV stwierdza się u 1,5 %.

Praca doktorska oparta jest na trzech artykułach, publikowanych w recenzowanych czasopismach naukowych o wysokim współczynniku oddziaływania *Impact Factor*. Sumaryczny *Impact Factor* publikowanych prac oryginalnych wynosi 5, 25. Doktorantka konsekwentnie prowadziła badania naukowe, publikując systematycznie uzyskane rezultaty. Wszystkie publikacje osiągniętych wyników badan, były pozytywnie zaopiniowane przez co najmniej dwóch niezależnych recenzentów, zgodnie z procedurami wydawniczymi o w/w czasopism.

W pierwszej pracy o charakterze pogładowym, autorka przedstawiła możliwości oceny włóknienia wątrobowego u chorych z HCV. Autorka bardzo szczegółowo omówiła aktualne możliwości oceny włóknienia wątroby odnosząc je do „złotego standardu” jakim jest biopsja wątroby. Szczegółowo omówiła ograniczenia biopsji do której należą zaburzenia krzepnięcia. Bardzo ważnym elementem pracy było omówienie zgodności biopsji wątroby z nieinwazyjnymi metodami oceny włóknienia wątroby. Aktualność tematu i sposób przedstawienia został doceniony przez recenzentów, co skutkowało publikacją w czasopiśmie *Advances in Clinical and Experimental Medicine*, IF 1,127.

Kolejna praca, opublikowana w czasopiśmie międzynarodowym, *Hepatitis Monthly*, z IF 1,93 przedstawia problem epidemiologiczno-kliniczny zakażeń HCV współistniejący z innymi wirusami wśród pacjentów z hemofilią. Jest to praca oryginalna, w której autorka badała częstość występowania zakażeń HBV, HAV, HIV, CMV, EBV, HGV i HTLV-1 uzyskując bardzo interesujące wyniki. Wykazała, że blisko 75% osób z hemofilią zakażonych HCV miało kontakt z wzv typu B, a aż u 10% zakażenie to jest wciąż aktywne. Niepokojące wyniki dotyczą szczepień p/ko wzv

typu B- autorka wykazała, że jedynie 18% osób zostało skutecznie zaszczepionych przeciwko temu zakażeniu. Wskazuje to na pilną potrzebę dużej pracy w tym zakresie. Ponadto, niepokojąca sytuacja epidemiologiczna dotyczy wzw typu A. Autorka wykazała obecność przeciwciał anty HAV- IgG jedynie u 30% chorych, z których znaczna większość to osoby starsze. To kolejny ważny wniosek sugerujący pilną potrzebę szczepień p/ko HAV w tej grupie chorych. Fakt, że tylko u jednego chorego z hemofilią wykryto p/ciała przeciwko HIV świadczy o bardzo dobrej selekcji dawców i wysokim poziomie transfuzjologii w Polsce.

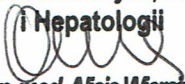
Trzecia praca składająca się na cykl publikacji jest praca opublikowana w *Polskim Archiwum Medycyny Wewnętrznej*, IF 2,191. w której autorka bada zaawansowanie włóknienia wątrobowego u pacjentów zakażonych HCV z hemofilią. Autorka wykazała, że ze u 1/3 pacjentów włóknienie wątroby było zaawansowane co wiązało się ze starszym wiekiem i dłuższym czasem trwania zakażenia HCV. Ta obserwacja ma implikacje praktyczne, sugerujące konieczność jak najszybszego leczenia zakażenia HCV w tej grupie chorych. Wartym podkreślenia jest fakt, że jest to pierwsze badanie w Polsce, w którym oceniano stopień włóknienia wątroby przy zastosowaniu metod nieinwazyjnych u chorych z hemofilią.

Praca doktorska lek med. Marty Kucharskiej jest przykładem doskonale i systematycznie prowadzonych badań naukowych, publikowanych w uznanych czasopismach specjalistycznych. Takie możliwości zapewnia jedynie promotor/opiekun naukowy, który jest nauczycielem akademickim na najwyższym poziomie, potrafiący przekazać swoją wiedzę i doświadczenie młodszym kolegom.

Z pełnym przekonaniem stwierdzam, że cykl publikacji, „Ocena zaawansowania włóknienia wątroby u chorych z niedoborami osoczowych czynników

krzepnięcia i przewlekłym zakażeniem HCV” stanowi przykład wartościowej i klinicznie przydatnej pracy badawczej.

Przedstawiona do recenzji rozprawa spełnia warunki określone w art. 13 ust. 1 ustawy z dn. 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. Nr 65, poz. 595, z późn. zm.). Zwracam się z uprzejmą prośbą do Rady Wydziału Lekarskiego Kształcenia Podyplomowego Uniwersytetu Medycznego im. Piastów Śląskich we Wrocławiu o dopuszczenie lek. med. Marty Kucharskiej do dalszych etapów przewodu doktorskiego. Jednocześnie ze względu na istotność badań, publikacje w czasopismach o dużym współczynniku oddziaływania (IF) wnoszę o wyróżnienie rozprawy doktorskiej. Proponuję również nominowanie pracy doktorskiej do Nagrody Ministra Zdrowia w stosownej dziedzinie.

KIEROWNIK
Kliniki Chorób Zakaźnych, Tropikalnych
i Hepatologii

prof. dr hab. n. med. Alicja Wiercińska-Drapała